

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului

învinuirea lui

Denis Botnari

(art. 349 alin. (1¹) Cod penal)

(Dosarul nr. Ira-1457/2023

Nr. PIGD I-20067052-01-Ira-25082023

Recurs tardiv depus până la 01 septembrie 2023, deoarece a fost înaintat de noul avocat peste mai mult de cinci luni de la publicarea deciziei motivate pe portalul instanțelor judecătorești; Intervenirea unui nou avocat în dosar nu este temei de repunere în termenul de recurs deja expirat.

02 octombrie 2025

Au examinat anterior cauza judecătoria:

Instanța de fond: Veronica Cuculescu

Curtea de apel: Iurie Iordan, Elena Cojocari, Marcel Juganari

Textul corespunde originalului

Judecând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea lui Denis Botnari,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Vladislav Gribincea, *Președinte*,
Ghenadie Eremciuc,
Leonid Chirtoacă, *judecători*,

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Denis Botnari s-a născut în anul 1997 în orașul Rîbnița. El a fost învinuit în temeiul art. 349 alin. (1¹) Cod penal (violența săvârșită asupra unei persoane cu funcție de răspundere sau a unei persoane care își îndeplinește datoria obștească).

2. Denis Botnari a fost apărat de avocații Tudor Banu și Dumitru Cazacu.

3. În prima instanță cauza penală a fost examinată în procedură simplificată, conform art. 364¹ Cod de procedură penală. Denis Botnari a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii incriminate și sancționat la o pedeapsă sub formă de 140 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității. Instanța a încasat de la inculpat în beneficiul statului suma de 320 de lei cu titlu de cheltuieli judiciare. În privința inculpatului a fost aplicată măsura preventivă - obligația de a nu părăsi țara, până la rămânerea definitivă a sentinței.

4. La 20 decembrie 2022, instanța de apel a admis apelul procurorului în Procuratura raionului Rezina, Ion Sandu, a casat sentința în partea individualizării pedepsei și a pronunțat o hotărâre nouă. Denis Botnari a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii incriminate și condamnat la o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de doi ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

5. La 14 august 2023, avocatul Ion Palii, în interesele condamnatului, a depus recurs în care solicită repunerea în termen a recursului, casarea deciziei și menținerea sentinței.

6. Urmărirea penală a fost pornită la 06 aprilie și s-a finalizat la 18 iunie 2020. Prima instanță a examinat cauza în perioada 19 iunie - 17 august 2020. Instanța de apel a examinat cauza între 17 septembrie 2020 - 20 decembrie 2022. Dosarul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție la 25 august 2023.

ÎN FAPT

7. Denis Botnari a fost învinuit că, la 07 martie 2020, în jurul orelor 20:40, aflându-se în apropierea căminului cultural din sat. Țareuca, raionul Rezina, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat (o concentrație de 0,80 mg/l a vaporilor de alcool în aerul expirat), a agresat un subofițer de poliție aflat în

exercițiul funcției, care documenta un caz de huliganism nu prea grav. El l-a lovit cu un ciob de sticlă în regiunea mâinii drepte, fără vreun motiv întemeiat. Victima a suferit vătămări corporale neînsemnate. Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 349 alin. (1¹) Cod penal.

8. La 17 august 2020, prin [sentința Judecătoriei Orhei, sediul Rezina](#), Denis Botnari a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 349 alin. (1¹) Cod penal și sancționat la o pedeapsa sub formă de 140 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității. Instanța a încasat de la inculpat în beneficiul statului suma de 320 de lei cu titlu de cheltuieli judiciare. Sentința a fost pronunțată integral în lipsa condamnatului, care a fost prezent la ședința de judecată din 04 august 2020, la care a fost anunțat că pronunțarea sentinței va avea loc la 17 august 2020 (f. d. 103-105, vol. I).

9. La 26 august 2020, procurorul în Procuratura raionului Rezina, Ion Sandu, a depus apel. El a solicitat casarea parțială a sentinței în latura stabilirii pedepsei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă privativă de libertate pe un termen de doi ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, conform art. 72 alin. (3) Cod penal.

10. La examinarea cauzei în instanța de apel condamnatul nu s-a prezentat. Instanța de apel l-a citat de mai multe ori, iar avizele de recepție au fost returnate cu mențiunea „plecat” (f.d. 128, 147, 153, 162 vol. I). Prin încheierea din 27 septembrie 2020, a fost admis demersul procurorului privind anunțarea în căutare a inculpatului (f.d. 168 - 170, vol. I). La 09 decembrie 2022, Inspectoratul de Poliție Rezina a intentat dosarul de căutare (f.d. 172, vol. I). În consecință, conform art. 412 alin. (5) Cod de procedură penală, instanța de apel a dispus examinarea cauzei în lipsa condamnatului (f.d. 126, 131, vol. I).

11. La 20 decembrie 2022, [Curtea de Apel Chișinău](#) a admis apelul procurorului, a casat sentința în partea individualizării pedepsei și a pronunțat o hotărâre nouă prin care Denis Botnari a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii incriminate și condamnat la doi ani de închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Instanța de apel a considerat că corectarea și reeducarea inculpatului va putea fi realizată doar prin stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare, care are drept scop restabilirea echității sociale și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni. Decizia motivată a fost pronunțată la 31 ianuarie 2023 și plasată pe portalul instanțelor judecătorești la [08 februarie 2023](#).

12. La 30 mai 2023, Judecătoria Orhei, sediul Rezina a transmis Inspectoratului de Poliție Rezina și administrației penitenciare nr. 17 Rezina copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2022, pentru punere în executare (f.d. 194, 195, vol. I).

13. Denis Botnari a fost reținut la 30 iulie 2023 pentru executarea deciziei din 20 decembrie 2022 (f.d. 204, vol. I). La 02 august 2023, Penitenciarul nr. 13 -

Chișinău a informat Judecătoria Orhei, sediul Rezina, despre deținerea persoanei condamnate în baza deciziei din 20 decembrie 2022 (f.d. 196, vol. I).

14. La 14 august 2023, avocatul Ion Palii a declarat recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 4), 5), 6), 10) Cod de procedură penală. Recurentul solicită repunerea în termen, casarea deciziei și menținerea sentinței. În argumentarea repunerii în termen a recursului a invocat că condamnatul nu a participat la examinarea cauzei în apel, nu a cunoscut și nici nu a putut să cunoască despre începerea curgerii termenului de declarare a recursului.

15. La 09 octombrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat părților depunerea referinței. La 11 septembrie 2025, procurorul Cătălin Scutelnic a depus referință prin care a pledat pentru respingerea recursului ca inadmisibil, pe motiv ca este tardiv.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

16. Până la 01 septembrie 2023, termenul de recurs era de 30 de zile de la data pronunțării deciziei instanței de apel. Codul de procedură penală nu prevedea repunerea în termen a recursurilor împotriva deciziei instanței de apel, însă [Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9/2009](#) prevede în pct. 9 și 25 următoarele:

„9. ...În cazul în care recursul este depus peste termenul prevăzut de lege, instanța este obligată să stabilească motivele întârzierii și, dacă constată motive întemeiate, va trimite recursul pentru judecare.

Motive întemeiate pot fi: existența cazului fortuit sau a forței majore, fie existența unei alte cauze care a pus titularul recursului în situația de a nu putea acționa în conformitate cu interesele sale și în lipsa căreia ar fi acționat în conformitate cu aceste interese. De exemplu, inculpatului i-a fost înmănată mai târziu ... copia de pe sentința tradusă în limba maternă sau în limba pe care o cunoaște.

25. ... Recursul este tardiv atunci când a fost declarat peste termenul stabilit în art. 422 CPP, excepție fiind condițiile repunerii în termen.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

17. Potrivit dispozitivului deciziei contestate, aceasta putea fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 de zile de la pronunțarea deciziei integrale. Decizia integrală a fost pronunțată public la 23 ianuarie 2023 și plasată pe portalul instanțelor judecătorești la [08 februarie 2023](#). Recursul a fost declarat la 14 august 2023, peste mai mult de șase luni de la pronunțarea deciziei integrale a instanței de apel. Instanța de recurs trebuie să decidă dacă recursul a fost înaintat în termen.

18. Conform legii în vigoare la data pronunțării deciziei instanței de apel, termenul de recurs era de 30 de zile. Acest termen urma a fi calculat de la data

pronunțării deciziei instanței de apel. Art. 422 Cod de procedură penală nu menționa expres dacă termenul de 30 de zile urma a fi calculat de la data pronunțării dispozitivului deciziei instanței de apel sau de la pronunțarea deciziei motivate. Având în vedere că, cererea de recurs trebuie să conțină motivele pe care se întemeiază, este judicios ca termenul să curgă de la data deciziei motivate. O asemenea interpretare rezultă și din pct. 9 al hotărârii Plenului CSJ nr. 9/2009 cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală, dar și din [Hotărârea Curții Constituționale nr. 23/2021](#), § 84.

19. Recurentul susține că condamnatul Denis Botnari nu a participat la examinarea cauzei în apel, nu a cunoscut și nici nu a putut cunoaște începerea curgerii termenului de declarare a recursului. Acesta a luat cunoștință despre decizia instanței de apel abia la 31 iulie 2023, în urma reținerii sale. Ulterior, prin intermediul rudelor a fost contractat avocatul Ion Palii, împuternicit să-i reprezinte interesele începând cu 31 iulie 2023 (f.d. 13, vol. II). În temeiul art. 422 Cod procedură penală, recurentul consideră că recursul a fost depus în termenul legal de 30 de zile, calculat de la data luării la cunoștință cu decizia.

20. Completul de judecată observă că în instanța de fond cauza a fost examinată în prezența inculpatului. Instanța, pe lângă constatarea vinovăției și aplicarea pedepsei, a aplicat în privința inculpatului măsura preventivă - obligația de a nu părăsi țara până la rămânerea definitivă a sentinței. Alegațiile din recurs că condamnatul fiind în afara țării a fost în imposibilitate să cunoască despre derularea procesului și să beneficieze de dreptul de a face opoziții nu au nicio justificare în contextul în care acesta a încălcat această obligație.

21. În instanța de apel au fost întreprinse măsurile necesare pentru a asigura prezența condamnatului la examinarea cauzei, inclusiv prin aducerea silită și anunțarea în căutare a acestuia (f.d. 156, 168, vol. I). Cauza s-a aflat pe rol în instanța de apel mai mult de doi ani, iar condamnatul a nu și-a realizat dreptul de a se prezenta în instanță și a se interesa de finalitatea acesteia. Informația despre ședințele instanței de apel erau disponibile pe [portalul instanțelor de judecată](#). Completul reiterează că părțile au obligația de diligență de a se interesa de soarta cauzelor sale (*mutatis mutandis* dec. CtEDO [Van Harn v. Germania](#), 2007), iar nerespectarea acestei obligații îi poate lipsi de dreptul de a cere repunerea în termenul de atac.

22. La 31 ianuarie 2023, instanța de apel a pronunțat decizia integrală, care la 08 februarie 2023 a fost plasată și pe portalul instanțelor judecătorești. Inculpatul aflându-se la libertate, a avut posibilitatea să se intereseze și să verifice evoluția cauzei, inclusiv să depună recursul în termenul prevăzut de lege. Mai mult, din conținutul recursului nu se atestă niciun impediment obiectiv care să-l fi împiedicat pe inculpat să efectueze actele procedurale la timp. Chiar dacă ar putea fi în mod rațional explicată accesarea deciziei motivate a instanței de apel peste câteva zile

de la plasarea ei pe pagina web, aceasta nicicum nu poate justifica o întârziere de câteva luni.

23. Completul constată că recursul a fost depus la 14 august 2023 de avocatul Ion Palii, care a intervenit în proces în baza mandatului din 31 iulie 2023. În situația menționată supra, dacă termenul de recurs a expirat pentru inculpat, acesta a expirat și pentru avocat. Intervenirea în proces a unui nou avocat nu este temei pentru curgerea unui nou termen de recurs, sau pentru repunerea în termenul de recurs expirat.

24. Completul remarcă că nici prevederile art. XI alin. (4) al Legii nr. 246/2023 nu sunt aplicabile cauzei. Scopul art. XI alin. (4) al Legii nr. 246/2023 nu a fost să repună recurenții în termenul de recurs, ci să ofere mai mult timp recurenților pentru a întocmi recursuri conform noilor temeieri de recurs în vigoare începând cu 01 septembrie 2023. Termenul de recurs în această cauză a expirat până la intrarea în vigoare a acestei legi. Un termen de recurs deja expirat nu mai poate fi prelungit printr-o lege nouă, deoarece aceasta aduce atingere principiului securității raporturilor juridice (încheierea nr. [1ra-1330/2023](#), § 24, [1ra-182/2024](#), § 25)

25. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul avocatului Ion Palii împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2022.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Vladislav Gribincea

Judecători

Ghenadie Eremciuc

Leonid Chirtoacă